

Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Szkoła policealna to miejsce, w którym absolwent szkoły średniej ma szansę podnieść swoje kompetencje i kwalifikacje. Atutem szkoły policealnej jest połączenie wiedzy teoretycznej z praktyką. Rozwijanie kompetencji zawodowych daje możliwość lepszego dostosowania się do zmieniających się warunków na rynku pracy.

Założenia Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego i cele doradztwa zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego (WSDZ) w szkole obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów/słuchaczy do podejmowania przez nich korzystnych decyzji zawodowych.

Założenia:

- szkoła realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny.

Cel doradztwa zawodowego:

- wspieranie słuchaczy w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy.

Akty prawne regulujące doradztwo zawodowe

- Art. 109 ust 1 pkt 7 Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U.2021.1082 t.j.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U.2019.325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639)
- Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. poz. 991, z 2020 r. poz. 635 oraz z 2021 r. poz. 1087 i 1562

Adresaci działań w zakresie doradztwa zawodowego w szkole policealnej

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- słuchaczy,
- opiekunów semestru, nauczycieli.

Realizatorzy działań związanych z doradztwem (koordynator, osoba odpowiedzialna)

Wszyscy członkowie Rady Pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby zatrudnione w szkole. Program realizacji WSDZ na dany rok szkolny opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, wyznaczeni przez dyrektora szkoły. Dyrektor szkoły odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się doradca zawodowy.

Zadania WSDZ

- motywowanie słuchaczy do weryfikacji własnych zainteresowań, kompetencji, uzdolnień,
- wspieranie słuchaczy w określeniu zawodów i stanowisk pracy zbieżnych z możliwościami i kompetencjami,
- wskazanie słuchaczom metod poszukiwania pracy i aktywizacji zawodowej,
- zapoznanie słuchaczy z możliwościami doskonalenia zawodowego,
- wspieranie słuchaczy w tworzeniu indywidualnego planu działania w kontekście dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- pogłębianie wiedzy na temat możliwości doskonalenia i przekwalifikowania,
- zachęcanie słuchaczy do nieustannego doskonalenia zawodowego,
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej w tym gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji,
- realizowanie działań wynikających z programu.

Formy i sposoby realizacji WSDZ

Przykłady działań kierowanych do słuchaczy:

- udzielanie konsultacji indywidualnych, porad,
- określanie predyspozycji słuchaczy w kontekście realizowanego kierunku kształcenia,
- prowadzenie zajęć grupowych realizujących treści programowe związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych:

- na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia w zawodzie, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy,

- udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego,
- umożliwianie zdobywania dodatkowych uprawnień w trakcie nauki,
- przedstawianie zawartości informatorów o zawodach,
- wyświetlanie filmów o zawodach,
- organizowanie konkursów zawodoznawczych,
- tworzenie kół zainteresowań,
- organizowanie wizyt zawodoznawczych,

- umożliwianie udziału w targach edukacyjnych,
- zapraszanie pracodawców, przedsiębiorców,
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na szkolnej stronie Facebooka.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli:

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych,
- wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
- organizowanie lekcji otwartych,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego,
- motywowanie nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji w kontekście uczenia się przez całe życie.

Metody pracy

Metody w poradnictwie indywidualnym stosowane w pracy doradczej:

- konsultacje indywidualne,
- porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron,
- diagnoza stanu zdrowia w kontekście wykonywanego zawodu (wywiad, obserwacja).

Metody w poradnictwie grupowym stosowane w pracy doradczej:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe (np. ankiety),
- metody audiowizualne: filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne.

Sojusznicy i sieci współpracy

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- ośrodek doskonalenia nauczycieli,
- biblioteka pedagogiczna,
- centra kształcenia praktycznego (CKP),
- urząd pracy,
- cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze,
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ

Słuchacze:

- analizują swoje „portfolio”,
- określają obszary do samorozwoju, zarówno w życiu osobistym, jak i edukacyjno-zawodowym,
- definiują system wartości, również w kontekście pracy i etyki zawodowej,
- poznają zasady i mechanizmy regulujące rynek pracy,
- wykorzystują dostępne formy aktywizacji zawodowej, np. staże, wolontariat,
- rozwijają umiejętność autoprezentacji,
- analizują możliwości w zakresie kwalifikacji zawodowych i kontynuowania nauki,
- posiadają indywidualny plan działania na ścieżce edukacyjno-zawodowej,
- określają wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych,
- określają korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym,
- analizują możliwości kontynuowania nauki,
- ustalają obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego,
- określają własne potrzeby szkoleniowe.

Monitoring i ewaluacja

- rozmowy ze słuchaczami,
- ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. ankiety dla pracodawców),
- bieżące wypełnianie przez opiekunów i nauczycieli ankiety z przeprowadzonych działań,